

Szám: 8-190/6/1957.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel Szigorúan titkos!
SORSZÁM: 282

A BM. ORFK. Bűnügyi Főosztály Vezetőjének

2. számú

u t a s í t á s a .

Tárgy: A társadalmi tulajdon fokozottabb védelme.

A hazánkban lezajlott ellenforradalmi eseményeket követő időszakban jelentősen emelkedtek a társadalmi tulajdon kárára elkövetett bűncselekmények. A népgazdaságot ért közel 20 milliárd forintos kár mellett jelentős károkat okoznak a társadalmi tulajdon fosztogatásával és rongálásával.

A rendőrség a közbiztonság megszilárdítása mellett az elmúlt fél-év alatt a társadalmi tulajdon védelmét nem tekintette elsőrendű feladatának. A bűncselekmények megelőzése, illetve felderítése érdekében kevés eredményt értek el.

Az ellenőrzések tapasztalatai azt mutatják, hogy a rendőrség a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett bűncselekmények nyomozását nem elég alaposan, lassan folytatja le és az ismeretlen tetteses ügyek nagy többsége eredménytelenül fejeződik be. A nyomozati munka alacsony színvonala mellett ezen a vonalon ügynöki felderítő munkáról alig beszélhetünk.

Továbbá az események hatására a gazdasági szerveknél meglazult a társadalmi tulajdon védelme iránti felelősség. A gazdasági szervek felelős vezetői nem egy esetben elmulasztják a társadalmi tulajdon kárára elkövetett bűncselekmények kötelező feljelentését, illetve egyes esetekben hiányos adatokkal a bűncselekmény felfedezését követően, egy-két hónap múlva tesznek bejelentést.

Előfordulnak olyan jelenségek is, hogy a vállalatok vezetői jelentősebb kárértékű bűncselekményeket fegyelmi uton, csekély büntetéssel intéznek el. Sok esetben a felfedezett bűncselekmény felderítésének eredményességét úgynevezett "házi nyomozással" veszélyeztetik.

Tapasztalataink szerint ezekre a jelenségekre rendőri szerveink csak kevés esetben figyeltek fel és még ma sem biztosítják a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények kötelező feljelentésének betartását. - Így az ellenforradalom alatt elkövetett fosztogatások és egyéb bűncselekmény miatt egyes vállalatok a cselekmény felfedezése után több hónappal tettek feljelentést, holott azok megtörténtéről a munka megindítása után már tudomást szereztek.

Igy pl. a budapesti RÖLTEX. vállalat két üzletének kifosztásával keletkezett 300.000 forintos kár ügyében ez év május 2.-án, a győri Textilnagykereskedelmi vállalat veszprémi raktárának kifosztása miatt február 2.-án tett feljelentést.

Az ország nehéz gazdasági helyzete miatt a rendőrség legfontosabb feladata a társadalmi tulajdon fokozottabb védelmének biztosítása. Ezért a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények esetében a feljelentési kötelezettség elmulasztása is bűncselekmény és szükséges esetekben a mulasztókkal szemben a büntetőeljárást le kell folytatni.

A társadalmi tulajdon fokozottabb biztosítása érdekében a következőket

r e n d e l e m :

- 1./ Felül kell vizsgálni a folyamatban lévő társadalmi tulajdon kárára az ellenforradalom időszaka alatt elkövetett bűncselekményeket. Meg kell állapítani, hogy a feljelentésre kötelezett személy mikor szerzett tudomást a bűncselekmény elkövetéséről és mikor tette meg a feljelentést. Amennyiben a feljelentést késve tették meg és ez a körülmény a nyomozás eredményességét befolyásolta, úgy az illetékes ügyészséggel történt megbeszélés alapján a felelős személy ellen eljárást kell indítani.
- 2./ A megyei bűnügyi osztály beosztottaival felül kell vizsgáltatni az 1. pontban említett ügyekben folyamatban lévő nyomozásokat, figyelemmel a gyorsaság, az eredményesség és a minőségi követelményekre. Olyan esetekben, amikor a feljelentés megtétele után a nyomozó a vizsgálatot késedelmesen, vagy nem az elvárható alapossággal végzi és emiatt eredménytelenül válik az ügy, a mulasztást elkövető személlyel szemben fegyelmi intézkedést kell tenni. Felül kell vizsgálni az eredménytelenül befejezett jelentősebb társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények iratait. Amennyiben mulasztás állapítható meg, a nyomozó részéről és az ügy emiatt vált eredménytelenül - úgy az eljáró nyomozót felelősségre kell vonni.
- 3./ Az ipari, kereskedelmi vállalatoknál, /üzemeknél/ szervezeteknél és állami gazdaságoknál ellenőrizni kell, hogy az ellenforradalom ideje alatt keletkezett, a társadalmi tulajdon kárára elkövetett bűncselekmények ügyében a feljelentéseket megtették-e. Mulasztás esetén az 1. pontban foglaltak szerint kell eljárni.
- 4./ Az előbbieken említett szervezeteknél meg kell állapítani, hogy 1956. december 1. után milyen kárértékű társadalmi tulajdon kárára elkövetett bűncselekmény ügyében döntöttek fegyelmi úton és milyen büntetést alkalmaztak. A jelentősebb eseteket az ügyészséggel közölni kell és a megbeszélés alapján kell az eljárást megindítani.

A gazdasági szervek vezetőit figyelmeztetni kell a jelentési kötelezettség betartására - az érvényben lévő törvényerejű rendeletek, rendelkezések alapján.

- 5./ A társadalmi tulajdon fokozottabb védelme érdekében meg kell állapítani azokat az okokat, melyek a bűncselekmények elkövetését elősegítik. Az ilyen megállapításokról a gazdasági szerveket írásban kell értesíteni és azok megszüntetésére felhívni. Az okok megszüntetésére tett intézkedéseket ellenőrizni kell. Az eredménytelenül maradt felhívás eseteit - az okok részletes megjelölésével - az ORFK. Társadalmi Tulajdonvédelmi Osztályának jelenteni kell.
- 6./ A társadalmi tulajdon kárára elkövetett bűncselekmények ügyében a nyomozást azonnal el kell rendelni és meg kell kezdeni. A nyomozást a lehető leggyorsabban és legalapossabban kell végrehajtani. A nagy kárt okozó, vagy a gazdasági rendet szélyosan veszélyeztető cselekmények esetében gyorsított bírói eljárást és nyilvános tárgyalást kell javasolni.
- 7./ Fel kell számolni a társadalmi tulajdon védelmi vonalon az ügynöki munkában meglévő hiányosságokat. Ennek érdekében meg kell állapítani, hogy a területen mely bűncselekmény fajta, melyik népgazdasági ágon belül /: állami erdőgazdaság, építőipar, stb./ illetve melyik objektumban fordul elő a legnagyobb számban. Az értékelés eredménye alapján a hálózatfejlesztést a súlyponti területeken, vonalakon kell fokozott ütemben szervezni. Gondos tanulmányozás alapján kell az újonnan szervezendő ügynökséget kiválasztani, s beszervezni. Az ügynökség irányítását gondos értékelések és konkrét feladatok adásával kell végezni.
- 8./ A súlyponti bűncselekmények - lopás, sikkasztás - számának csökkentése érdekében egyes területeken nyílt ellenőrzéseket kell végezni.

Utasítom Vezető Elvtársat, hogy területén a társadalmi tulajdon fokozottabb védelme érdekében az utasításomban meghatározott feladatokat a terület sajátosságainak megfelelően hajtassa végre. Az utasítás végrehajtásáról és a tett intézkedésekről f. év július hó 30.-ig tegyen részletes jelentést.

B u d a p e s t , 1957. június 18.-án.

Horváth István r. alezredes s.k.
Főosztályvezető.

A kiadmány hitelül:

Cserházy
/: Hornok János r. fhdgy.

Nyt.szám: 239/411
Készítette: K. Jné.
Készült: 285 pl.
Kapják : elosztó szerint.

BM. Országos Rendőrfőkapitányság.
Bűnügyi Főosztály.

Szám: 8-190/61

Szigorúan titkos!

Sorszám: 105....

BM. ORFK. Bűnügyi Főosztály Vezető

6. sz. utasítása.

Tárgy: Toll és nyersbőr magángyűjtők működési területének szabályozása.

A toll, nyersbőr, rongy magángyűjtéssel kapcsolatban 1957. év július 3-án 1277/1957. sz. alatt / 7.sz. RUT./ utasítást adtam a fokozott ellenőrzésre, valamint a magániparosok mozgásának szabályozására.

A MÉH. vezetőivel történt megállapodás szerint fenti számú utasításom hatályát veszti. A toll, nyersbőr, rongy magángyűjtéssel kapcsolatban valamennyi rendőri szerv vezetőjét

u t a s í t o m ,

hogy:

- 1./ Fokozottan ellenőrizték az említett magániparosok működését, mozgását. Az ellenőrzés során vegyék figyelembe, hogy a MÉH. 1957. december hó 31-ig folyamatosan kicseréli a régi igazolványokat és újat ad ki. Eppen ezért a MÉH. által eddig kiadott /régi/ igazolványokat az említett időpontig bevonni nem szabad. 1958. január 1-től csak az ujformájú igazolvány és a jelen utasítás 3. pontjában közölt területekre érvényes.

A területileg illetékes MÉH. vállalatok az új igazolványok kiadása előtt az illető magániparosokról véleményt kér a lakhely szerint illetékes megyei rendőrfőkapitányság bűnügyi osztályától. Az osztály biztosítja a véleményén keresztül, hogy csak azok a személyek kapjanak magángyűjtői ipart, akik a közbiztonságra nem veszélyesek, vagy annak megszilárdulását elősegítik.

- 2./ A Belkereskedelmi Miniszter 3/1957. /VII.26/ Bk.M.sz. rendelete a gyűjtő kereskedelem gyakorlását szabályozza. A rendelet 6. §. 2. bekezdés b./ pontja szerint magángyűjtők által toll, rongy, stb. gyűjtéssel egyedül a MÉH. vállalatok foglalkozhatnak. Ezek szerint a földműveléssel foglalkozók nem alkalmazhatnak magángyűjtőket ilyen feladattal.

Ellenőrzéseik során csakis a MÉH. vállalatok magángyűjtői igazolványa fogadható el. A földművesszövetkezeti magángyűjtői igazolványokat a jövőben az ellenőrző rendőri szervek vonják be és a fenti Bel.ker. Miniszter rendeletére hivatkozva a kibocsájtó szervnek kell megküldeni.

3./ Egyes MÉH. vállalatok a következő területekre hatályos magángyűjtői iparigazolványt adhatnak ki:

a budapesti MÉH. vállalat Budapest területére,
 a Pest megyei MÉH.vállalat; Bács-, Nógrád és Pest megyék területére,
 a Baranya megyei MÉH. vállalat; Tolna-, Baranya megyék területére,
 a Borsod megyei MÉH.vállalat; Borsod megye területére,
 a Csongrád megyei MÉH.vállalat; Csongrád-, Békés megyék területére,
 a Fejér megyei MÉH.vállalat; Fejér, Veszprém megyék területére,
 a Győr megyei MÉH. vállalat; Vas-, Győr-, Komárom megyék területére,
 a Hajdu megyei MÉH.vállalat; Hajdu-, Szabolcs megyék területére,
 a Somogy megyei MÉH.vállalat; Somogy-, Zala megyék területére,
 a Szolnok megyei MÉH.vállalat; Szolnok-, Heves megyék területére,

A fenti területre szóló magángyűjtői igazolványon kívül az egész ország területére szóló ipart csak a Pest megyei MÉH. vállalat adott ki 6 személynek, akik alapozó rongy-begyűjtést végeznek.

4./ Valamennyi rendőri szerv feladata, hogy közutakon, vonaton, ellenőrizze az ilyen iparengedéllyel rendelkező személyeket. Az olyan egyénektől, akik nem az illetékes területen gyakorolják az ipart, vagy az előírt szabályokat nem tartják be /pl. a begyűjtött bört magániparosoknak adják el, vagy a rongyos ruhát kijavítva az ócska piacon eladják, vagy szövetet árulnak közben/ az ipart be kell vonni és a kibocsájtó szervnek kell megküldeni.

5./ A magángyűjtői iparral rendelkező személyeket a lakhelyük szerint illetékes rendőrőrsök a rendészeti nyilvántartásba vagyék fel. Folyamatosan ellenőrizzék őket. Amennyiben káros magatartást észlelnék, úgy a járási, városi, illetőleg a megyei rendőrkapitányság bűnügyi osztálya felé jelentsék, hogy az ipar bevonása iránt intézkedés történjen.

Felhívom Vezető Elvtársat, hogy jelen utasításom valamennyi illetékes beosztott elvtárssal ismertesse.

B u d a p e s t , 1957. november 9.

Herváth István r. alezredes
s. k.
Bűnügyi Főosztály vezetője.

A kiadmány hiteléül:

Cserkényi
/:Hornok János r.fhdgy: *4*

Készült: *220* pl.
Kapják : elosztó szerint.
Gépelte: K.Jné.
Nyt.szám: 239/878